

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maataloustuotteiden laatujärjestelmistä”

KOM(2010) 733 lopullinen – 2010/0353 COD

(2011/C 218/22)

Esittelijä: **José María ESPUNY MOYANO**

Euroopan parlamentti päätti 18. tammikuuta 2011 ja neuvosto 27. tammikuuta 2011 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan 2 kohdan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset maataloustuotteiden laatujärjestelmistä

KOM(2010) 733 lopullinen – 2010/0353 COD.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 6. huhtikuuta 2011.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 4.–5. toukokuuta 2011 pitämässään 471. täysistunnossa (toukokuun 5. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 82 ääntä puolesta 3:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK kannattaa Euroopan komission aloitetta koota laatupakettiin kaikki maataloustuotteiden laatua koskevat unionin säädökset. Tällä tavoin alalle saadaan entistä johdonmukaisempi, kokonaisvaltainen politiikka, mikä puolestaan edistää lähtökohdaisesti nykyistä vahvemman ja dynamisemmän eurooppalaisen maatalouselintarvikesektorin aikaansaamista. Komitea pitää tärkeänä edistää eurooppalaisten tuotteiden laatua ja niiden lisäarvoa sekä kuluttajille annettavaa tietoa parantamalla alan väli- neitä ja unionin lainsäädäntöä.

1.2 Komitea pitää myönteisinä yhteisön nykyisiä laatujärjestelmiä (suojattu alkuperänimitys, suojattu maantieteellinen merkintä ja aito perinteinen tuote) ja toteaa niiden olevan erinomaisia aloitteita eurooppalaisten tuotteiden edistämiseksi. Se, että tietyille tuotteille on myönnetty tällaisia laadunvarmennusmerkintöjä, antaa ETSK:n mielestä alueelle, viljelijälle ja tuottajalle todellista arvoa, mikä hyödyttää myös loppukäyttäjää. Lisäksi komitea yhtyy komission näkemukseen siitä, että merkinnät tukevat maaseudun kehittämissä politiikkaa. Komitea muistuttaa kuitenkin, että on tärkeää antaa eurooppalaisten tuotteiden laadulle ja eurooppalaiselle tuotantomallille tunnustusta sisämarkkinoiden lisäksi myös erityisesti ulkomarkkinoilla ja edistää kyseistä laatua. Komitea kehottaa tarkkuuteen kaikilla tasoilla, kun maatalouselintarviketuotteille myönnetään tunnustusta ja niiden kaupan pitämistä valvotaan ⁽¹⁾.

1.3 ETSK ilmaisee tyytyväisyytensä siihen, että suojattu alkuperänimitys ja suojattu maantieteellinen merkintä on säilytetty

erillisinä laatujärjestelminä. Komitea katsoo kuitenkin, että ehdotetut määritelmät ovat epäselvempiä kuin asetuksessa 510/2006 säädetyt määritelmät. Toisaalta komitea pahoittelee, ettei uudessa tekstissä eroteta toisistaan tuotannon kolmea vaihtelua (maataloustuotanto tai karjankasvatus – jalostus – käsittely) vaan mainitaan pelkästään ”tuotantovaihe”.

1.4 Aidon perinteisen tuotteen laadunvarmennuksen edellyttämien vaatimusten osalta ETSK katsoo, että tietyn tuotteen perinteisyyteen liittyy ehdotuksessa mainitun aikaperspektiivin lisäksi muita parametreja, kuten raaka-aineelle, tuotanto- tai jalostustavalle ominaiset erityispiirteet, alueella harjoitettu viljely sekä muut ominaisuudet ja tekijät. Aidot perinteiset tuotteet kehittyvät lisäksi jatkuvasti, minkä vuoksi ETSK ei ole samaa mieltä siitä, että vuosien määrä olisi perusluonteinen parametri tuotteen sisällyttämiseksi tähän kategoriaan.

1.5 ETSK katsoo, että aitojen perinteisten tuotteiden järjestelmän rajoittaminen vain rekisteröintiin, jonka yhteydessä varataan nimi, voi vähentää huomattavasti rekisteröintien määrää sekä merkitä monimuotoisuutta ja tietyn tuotteen perinteidenmukaista valmistusta palkitsevan väliseinän poistumista. ETSK ehdottaa, että siirtymäajan umpeuduttua komissio ehdottaisi järjestelmää, jossa voidaan säilyttää ennen nykyisen asetuksen voimaantuloa ilman nimen varaamista rekisteröidyt aidon perinteisen tuotteen nimitykset.

1.6 ETSK kehottaa antamaan mahdollisuuden harkita uudestaan vaihtoehtoa sisällyttää vapaaehtoisiin laatuilmaisuihin vuoristotuotteet ja antaa niille tunnustusta ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EUVL C 18, 19.1.2011, s. 1–4, lausunto aiheesta ”Eurooppalaisen maatalous- ja elintarviketuotantomallin vahvistaminen” ja EUVL C 18, 19.1.2011, s. 5–10, lausunto aiheesta ”Yhteisön maatalousmalli: tuotannon laatu ja kuluttajille suunnattu viestintä kilpailukykytekoisina”.

⁽²⁾ EUVL C 120, 16.5.2008, s. 47–48, lausunto aiheesta ”Maatalouden tulevaisuudennäkymät erityisistä luonnonhaitoista kärsivillä alueilla (vuoristoalueet, saaret ja syrjäisimmät alueet”.

1.7 Laadun käsitettä olisi tulevaisuudessa laajennettava, ja kuluttajan olisi voitava erottaa entistä paremmin erilaiset kasvatustavat, kuten nykyisin kananmunien osalta voidaan jo tehdä. Lisäksi pakkausten mielikuvamainonnan (esim. laiduntavien lehmien kuvat tai viittaukset ”alppimaitoon”) olisi vastattava tuotesisältöä. ETSK odottaa komissiolta konkreettisia ehdotuksia näistä kysymyksistä.

1.8 ETSK kehottaa komissiota ehdottamaan asianmukaisia oheistoimenpiteitä, joilla helpotetaan unionin laatuajattelmiin osallistumisen edellyttämien teknisten vaatimusten noudattamista.

1.9 Komissio ehdottaa lisäsääntöjä, joilla täydennetään suojatun alkuperänimityksen tai suojatun maantieteellisen merkinnän myöntämiseen liittyviä tuote-eritelmiä ja vapaaehtoisia laatuilmaisuja. ETSK yhtyy näkemykseen siitä, että säännöt tulisi hyväksyä delegoitujen säädösten avulla.

1.10 Kaupan pitämistä koskeviin sääntöihin sisältyvän, maataloustuotteiden viljelypaikkaa ja karjaloustuotteiden alkuperää koskevan ilmoittamisen osalta ETSK kehottaa sisällyttämään kukin tapaus varten laadittaviin vaikutustentarviointeihin konkreettisen kustannus-hyötyanalyysin. Tiettyjen maatalouselintarvikkeiden alkuperän ilmoitusvelvollisuutta käsitellään toisaalta parhaillaan kuluttajalle tiedottamista koskevassa asetusehdotuksessa, josta laadituissa tuoreimmista asiakirjoissa mainitaan jo tarve laatia tapauskohtainen vaikutustentarviointi. ETSK kehottaa jatkamaan työskentelyä näiden kahden säädöspaketin johdonmukaisuuden määrittämiseksi ja varmistamiseksi sekä välttämään niiden mahdollista päällekkäisyyttä.

1.11 ETSK korostaa, että suojatun alkuperänimityksen / suojatun maantieteellisen merkinnän saaneita tuotteita ainesosina sisältävien tuotteiden merkinnöistä annetut suuntaviivat sekä vapaaehtoisiin laadunvarmennusjärjestelmiin sovellettavista parhaista käytännöistä annetut suuntaviivat ovat merkittäviä aloitteita, ja komitea kehottaa tukemaan niiden noudattamista.

2. Tiedonannon pääsisältö

2.1 Laatu paketilla on tarkoitus parantaa Euroopan unionin lainsäädäntöä maataloustuotteiden laatuasioissa sekä kansallisten ja yksityisten laadunvarmennusjärjestelmien toimivuutta, jotta järjestelmät olisivat yksinkertaisempia, avoimempia ja helpommin ymmärrettäviä, mukautettavissa innovaatioihin ja vähemmän hankalia tuottajien ja hallinnon kannalta.

2.2 Komissio julkaisi vuonna 2009 tiedonantonsa KOM(2009) 234 maataloustuotteiden laatu politiikasta, jonka strategiset suuntaviivat olivat seuraavat:

- Parannetaan maataloustuotteiden ominaisuuksista käytävää tiedonvaihtoa viljelijöiden, ostajien ja kuluttajien välillä.
- Parannetaan maataloustuotteiden laatua koskevien unionin toimintapoliittisten välineiden yhtenäisyyttä.
- Tehdään eri järjestelmien sekä merkintöjä koskevien vaatimusten ymmärtämisestä ja käytöstä helpompaa viljelijöille, tuottajille ja kuluttajille.

2.3 Laatu pakettiin sisältyvät seuraavat asiakirjat:

2.3.1 Ehdotus asetukseksi, jolla yksinkertaistetaan laatuajattelmiin hallintoa kokoamalla ne yhteen säädösvalineeseen. Asetuksella varmistetaan välineiden keskinäinen johdonmukaisuus ja tehdään järjestelmistä sidosryhmille helpommin ymmärrettäviä.

2.3.2 Ehdotus asetukseksi kaupan pitämisen vaatimuksista. Asetuksella lisätään avoimuutta ja yksinkertaistetaan sovellettavia menettelyjä.

2.3.3 Suuntaviivat maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden vapaaehtoisiiin sertifiointiohjelmiin sovellettavista parhaista käytännöistä.

2.3.4 Suuntaviivat suojatun alkuperänimityksen (SAN) tai suojatun maantieteellisen merkinnän (SMM) saaneita tuotteita ainesosina sisältävien elintarvikkeiden merkinnöistä.

2.4 Alkuperänimitykset ja maantieteelliset merkinnät

Ehdotuksessa säilytetään maataloustuotteita ja elintarvikkeita koskeva järjestelmä ja lujitetaan sitä rajoittamatta viinien, väkivien juomien ja maustettujen viinien maantieteellisten merkintöjen järjestelmää. Lisäksi nykyinen rekisteröintimenetelmä lyhentää säädettyjä määräaikoja, annetaan virallisia tarkastuksia koskevia yhteisiä vähimmäissääntöjä ja säilytetään asetuksen soveltamisala (ihmisravinnoksi tarkoitetut tuotteet ja muut tuotteet).

2.5 Aidot perinteiset tuotteet (APT)

Säilytetään tämä varausjärjestelmä mutta poistetaan mahdollisuus varata nimiä ilman rekisteröintiä. Yksinkertaistetaan rekisteröintijärjestelmää, sovelletaan perinteisyyteen 50 vuoden perustetta ja rajoitetaan järjestelmä koskemaan valmisaterioita ja jalostettuja tuotteita.

2.6 Vapaaehtoiset laatuilmaisu

Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi vapaaehtoiset laatuilmaisu, joiden tarkoituksena on tuoda esiin lisäarvoa antavia ominaispiirteitä ja tukea tiettyjä kaupan pitämistä koskevia erityissääntöjä (vapaana laidunnettu siipikarja, kukka-alkuperäinen hunaja, ensimmäisestä kylmäpuristuksesta saatu oliiviöljy) mukauttamalla ne EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen lainsäädäntökehukseen.

2.7 Kaupan pitämistä koskevat vaatimukset

Ehdotuksen mukaan perussääntönä on, että komissio hyväksyy kaupan pitämistä koskevat vaatimukset delegoiduilla säädöksillä. Kaikilla sektoreilla otetaan käyttöön oikeudellinen perusta, jonka mukaan merkinnässä on ilmoitettava kunkin sektorin erityispiirteiden mukainen tuotantopaikka. Asiaa tutkitaan tapauskohtaisesti ja tarkastelu aloitetaan maitoalalta.

2.8 Toissijaisuusperiaate

Tarkoituksena on taata, että järjestelmien piiriin kuuluvat, lisäarvoa tuovat nimet ja ilmaisut saavat samanlaisen suojan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ja ettei kuluttajia johdeta harhaan tai ettei unionissa käytävälle kaupalle aseteta esteitä. Oikeudet määrätään tehokkaasti ja tuloksellisesti EU:n tasolla. Sen sijaan hakemukset käsitellään ja niitä arvioidaan jäsenvaltiossa, jossa se voidaan tehdä tehokkaammin ja tuloksellisemmin.

2.9 Suhteellisuusperiaate

Jotta laatujärjestelmät ovat varmasti uskottavia ja niiden vaatimuksia noudatetaan, tuottajien on sitouduttava ottamaan harteilleen järjestelmien edellyttämät taakat ja pitäydyttävä niiden laadussa, mikä antaa heille oikeuden liittyä haluamaansa järjestelmään. Nämä osallistumis- ja valvontaehdot ovat oikeasuhtaisia takaamaan järjestelmien mukaisen laadun.

3. Yleistä

3.1 Laatupaketin myötä otetaan ensi kertaa käyttöön kokonaisvaltainen politiikka, joka kattaa yhteisön järjestelmät ja maataloustuotteiden lisäarvoon liittyvät laatuilmaisut sekä kaupan pitämistä koskevat vaatimukset. Paketti sisältää niin ikään kahdet suuntaviivat vapaaehtoisista laadunvarmistusjärjestelmistä sekä SAN- ja SMM-nimitysten käytöstä tuotteiden ainesosissa. ETSK pitää arvossa viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikaisia komission pyrkimyksiä luoda nykyisistä, hajanaisesti alakohtaisesti laadituista lukuista säädösteistä käsin tällainen kunnianhimoinen yhtenäinen järjestelmä.

3.2 Komission mukaan Euroopan maatalous- ja elintarvike-tuotannon voimavara piilee monimuotoisuudessa, tuottajien osaamisessa sekä tuotantoon käytettävässä maaperässä ja tuotantoalueissa. ETSK suhtautuu myönteisesti tähän väitteeseen. Komitea yhtyy niin ikään siihen, että yhteisön laatujärjestelmät edistävät tuotannon monipuolistamista, suojaavat tuotteita vääränlaiselta käytöltä tai jäljittelyltä sekä auttavat kuluttajia tuntemaan tuotteiden ominaisuudet ja ominaispiirteet. ETSK kannattaa laatujärjestelmiä, sillä ne ovat erinomaisia aloitteita eurooppalaisten tuotteiden edistämiseksi. Komitea muistuttaa kuitenkin, että on tärkeää tunnustaa kyseisten tuotteiden ominaisuudet kansainvälisesti. Ei riitä, että tietoisuutta eurooppalaisesta laadusta parannetaan vain sisämarkkinoilla, vaan asiaa on edistettävä myös muilla markkinoilla, jos Euroopan maatalous ja elintarvikkeiden jalostus on määrä säilyttää ja niitä on tarkoitus kehittää. ETSK:n mielestä onkin tärkeää puolustaa eurooppalaista tuotantomallia sekä tarvetta yhdenvertaistaa EU:n tuotteiden ja kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden kaupan pitämisen ehdot laadun, terveystekijöiden, ympäristönäkökoh- tien ja eläinten hyvinvoinnin osalta, kuten neuvoston puheenjohtajavaltio on jo todennut päätelmissään, jotka se on antanut Euroopan komission tiedonannosta ”Yhteinen maatalouspolitiikka vuoteen 2020”.

3.3 Maataloustuotteiden laatujärjestelmät tuovat tuotantoaluelleen lisäarvoa sekä auttavat omalta osaltaan vastaamaan maatalous- ja jalostustoiminnan monimuotoisuuden säilyttämisen ja

kilpailukyyn lisäämisen asettamaan haasteeseen. Näin ne edistävät maaseudun kehittämissä politiikkojen tavoitteiden saavuttamista. Nämä näkökohdat sisältyvät komission tiedonantoon ”Yhteinen maatalouspolitiikka vuoteen 2020” (KOM(2010) 672). ETSK on hyvillään siitä, että nämä politiikat ovat keskenään johdonmukaisia, ja kehottaa huolehtimaan, että nyt annettava asetus maataloustuotteiden laatujärjestelmistä vastaa niin ikään johdonmukaisesti muissa politiikoissa, kuten Eurooppa 2020 -strategiassa, asetettuja painopisteitä (lisäarvon tuottaminen, innovoinnin edistäminen, tuotannon kilpailukyyn parantaminen, ympäristön kunnioittaminen, resurssien tehokas käyttö jne.). Samoin komitea kehottaa huolehtimaan siitä, että asetus vastaa yhtenäismarkkinoiden haasteita (yritysten voimakas, kestävä ja oikeudenmukainen kasvu ja sisämarkkinoiden toiminnan tehostaminen) ja että se on johdonmukainen niiden politiikkojen tavoitteiden kanssa, joiden keskipisteenä ovat kuluttajien suojeleminen ja kuluttajille tiedottaminen, kilpailukyky ja ulkomarkkinat.

3.4 ETSK korostaa, että SAN-/SMM-nimityksen saaneita tuotteita ainesosina sisältävien tuotteiden merkinnöistä annetut suuntaviivat (EUVL C 341, 16.12.2010, s. 3) on merkittävä aloite, ja kehottaa tukemaan niiden noudattamista.

3.5 Komitea suhtautuu niin ikään myönteisesti komission ehdotukseen suuntaviivoiksi vapaaehtoisia sertifiointiohjelmia koskevista parhaista käytännöistä (EUVL C 341, 16.12.2010, s. 5). Sääntöjä vastaamattomin merkinnöin varustettujen maataloustuotteiden myynti on viime vuosina lisääntynyt, mikä on johtanut eettisiä, sosiaalisia ja ympäristövaatimuksia koskeviin pohdintoihin. Kuten komissio toteaa, myös toimitusketjua sitovien sopimusten on oltava entistä luotettavampia, avoimempia ja selkeämpiä. Komitea on kehottanut komissiota laatimaan tällaiset suuntaviivat, ⁽³⁾ joten se pyytää kaikkia maataloustuotteiden laadunvarmennusjärjestelmien parissa nykyisin työskenteleviä organisaatioita tarkistamaan menettelynsä, jotta ne vastaisivat mahdollisimman tarkasti parhaista käytänteistä annettuja suuntaviivoja.

4. Erityistä

4.1 *Suojatut alkuperänimitykset (SAN) ja suojatut maantieteelliset merkinnät (SMM)*

4.1.1 ETSK toteaa hyvillään, että molemmat laatujärjestelmät on säilytetty, mutta pahoittelee, ettei uudessa määritelmäehdotuksessa ole enää mainintaa tuotannon kolmesta vaiheesta (maataloustuotanto tai karjankasvatus – jalostus – käsittely).

4.1.2 ETSK myöntää, että tällaiset maataloustuotteet edistävät perinteisten tuotantotapojen jatkamista ja ympäristön vaalimista, mistä hyötyvät sekä tuottajat ja jalostajat että kuluttajat. Näiden laatujärjestelmien tunnustaminen tukee lisäksi alueen maaseutu-kehittämistä, kun väestö pysyy alueella, sen elinehdot ja elämänlaatu paranevat, työnsaantimahdollisuudet ja yritystoiminta vakiintuvat ja lisääntyvät ja samalla edistetään luonnonvarojen hyötykäyttöä.

⁽³⁾ EUVL C 28, 3.2.2006, s. 72–81, lausunto aiheesta ”Eettinen kauppa ja takeet kuluttajille antavat ohjelmat”.

4.1.3 SAN- tai SMM-nimityksen saadakseen tuottajien on täytettävä tuote-eritelmä. Ehdotuksen mukaan komissio voi delegoiduilla säädöksillä antaa lisää tuote-eritelmiä koskevia sääntöjä varmistaakseen, että tuote-eritelmiä saavat tiedot ovat asianmukaisia ja lyhyesti esitettyjä. Suojattujen maantieteellisten merkintöjen osalta ETSK katsoo, että tuoteselosteessa tulee ilmoittaa käytetyn maataloustuotteen tuotantopaikka, jos se on eri kuin jalostuselinvarvikkeen alkuperäpaikka.

4.1.4 ETSK kannattaa sitä, että jäsenvaltiot ryhtyvät hallinnollisiin ja oikeustoimiin estääkseen tai ehkäistäkseen SAN- tai SMM-nimitysten laittoman käytön ja että ne voivat ryhtyä toimiin myös tuottajaryhmien pyynnöstä.

4.2 Aidot perinteiset tuotteet

4.2.1 ETSK pitää myönteisenä sitä, että aidot perinteiset tuotteet on säilytetty yhtenä tiettyjen tuotteiden laatujärjestelmistä, sillä ne ovat ainut tapa tunnustaa tietyistä jäsenvaltiosta peräisin olevat ja sen perinteeseen kuuluvat tuotteet.

4.2.2 Aidon perinteisen tuotteen laadunvarmennusperusteiden osalta ETSK katsoo, että tällaisten tuotteiden järjestelmän rajoittaminen vain rekisteröintiin, jonka yhteydessä varataan nimi, voi vähentää huomattavasti rekisteröintien määrää sekä merkitä monimuotoisuutta ja tietyn tuotteen perinteidenmukaista valmistusta palkitsevan välineen poistumista. ETSK ehdottaa, että siirtymäajan umpeuduttua komissio ehdottaisi järjestelmää, jossa voidaan säilyttää ennen nykyisen asetuksen voimaantuloa ilman nimen varaamista rekisteröidyt aidon perinteisen tuotteen nimitykset. Toisaalta tietyn tuotteen perinteisyyteen liittyy ehdotuksessa mainitun aikaperspektiivin lisäksi muita parametreja, kuten raaka-aineelle, tuotanto- tai jalostustavalle ominaiset erityispiirteet, alueella harjoitettu viljely sekä muut ominaisuudet ja tekijät. Niinpä komitea ehdottaa, ettei tuotetta identifioitaisi aidoksi perinteiseksi tuotteeksi pelkästään vuosimäärän perusteella.

4.3 Laatujärjestelmän merkinnät ja tunnukset sekä tuottajien asema

4.3.1 Ehdotetun asetuksen mukaan tuottajaryhmät voivat omalta osaltaan varmistaa markkinoilla olevien tuotteiden laadun, toteuttaa tiedotus- ja myynninedistämistoimia, taata tuotteiden vastaavan niiden tuote-eritelmiä ja ryhtyä toimenpiteisiin, joilla järjestelmien toimintaa voidaan parantaa. ETSK kannattaa tällaista järjestelmän parantamista ja on siitä hyvillään, sillä se vahvistaa ja selkiyttää kyseisten ryhmien roolia. Komitea tukee niin ikään sitä, että lisätään ryhmien osallistumista sekä markkinatarjonnan hallinnointiin että sellaisten kysymysten käsitteilyyn, jotka liittyvät SAN- ja SMM-nimitysten käyttöön tuotteiden ainesosissa. Komitea kehottaa kuitenkin huolehtimaan siitä,

ettei kyseinen mahdollisuus rajoita tuottajaorganisaatioista ja toimialakohtaisista organisaatioista annettussa asetuksessa (EY) N:o 1234/2007 säädettyjen erityissäännösten soveltamista. ETSK ilmaisee toisaalta tyytyväisyytensä siihen, että SAN-, SMM- tai APT-tuotteita valmistavat, varastoivat tai kaupan pitävät toimijat ovat virallisen valvonnan alaisia.

4.4 Lisätiedot kattavamman laatupolitiikan toteuttamiseksi

4.4.1 ETSK katsoo, että laadusta puhuttaessa olisi esitettävä tulevaisuudessa myös konkreettisempia tietoja esimerkiksi eläinten elinoloista (mm. kasvatus ulkona, olkien käyttö). Eriyttäminen näiden seikkojen perusteella olisi mielekästä, jotta kuluttaja pystyisi paremmin erottamaan eri tuotantomuodot, ja se olisi tarpeen myös teollisten tuotantomuotojen erottamiseksi pienimuotoisemmasta tuotannosta. Myönteisenä esimerkkinä tästä voidaan mainita menestyksekkäästi toteutettu kananmunien merkintä. Komissiota pyydetään esittämään ehdotuksia myös muiden eläinten kasvatusaloilta.

4.4.2 Pakkauksissa voidaan nykyisin lisäksi antaa tietoja, joiden avulla kuluttajille luodaan mielikuva tietyistä laatuominaisuuksista ilman, että tuotteella on niitä tosiasiaa oltava. Esimerkiksi maitopakkausissa voi olla kuvia laiduntavista lehmistä, vaikkei ole takeita siitä, että maito on varmasti ulkolaidunnuksessa olevien lehmien maitoa, tai maitoa voidaan markkinoida ”alppimaitona”, vaikkei se ole peräisin alppialueelta vaan esimerkiksi Unkarista. Sama pätee ”Schwarzwaldin kinkkuun”: niistä suurin osa vain savustetaan Schwarzwaldin alueella, mutta itse liha tuotetaan muualla. ETSK pitää tällaista harhaanjohtavana: kyse on sellaisen ominaisuuden lavastamisesta, jota tuotteella ei ole, ja siten kuluttajan pettämisestä. Komitea kaipaa komission ehdotuksiin selvää kannanottoa siihen, miten tällainen käytäntö aiotaan estää.

4.5 Haku- ja rekisteröintimenettely

4.5.1 Komissio tekee ehdotuksia, joilla pyritään lyhentämään rekisteröintimenettelyn kestoa. ETSK on yhtä mieltä siitä, että ehdotukset saattavat merkitä tiettyjä parannuksia. Sen osalta, että hakemusten julkaisemisesta kuukausittain luovutaan, ETSK kehottaa kuitenkin harkitsemaan mahdollisuutta jatkaa hakemusten julkaisemista kuukausittain, mikä helpottaa niiden seurantaa varsinkin, kun vastaväitteiden esittämiselle varattavaa aikaa ehdotetaan lyhennettäväksi vain kahteen kuukauteen.

4.5.2 Toisaalta ehdotetaan takuuta siitä, ettei yleisnimityksiä voida rekisteröidä SAN- tai SMM-nimityksiksi. ETSK katsoo, että ehdotusta olisi tiukennettava ja siihen olisi lisättävä asianmukainen arviointi kansallisella ja yhteisön tasolla.

Bryssel 5. toukokuuta 2011

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON